

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów. Z pocztą kwartalnie 5 zł. miesięcznie 1 zł. 75 centów waluty austr. — Inscrycja w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austriacka. — Ameryka. — Francya. — Holandya. — Szwajcarya. — Włochy. — Niemce. — Dania. — Rosya. — Księstwa Naddunajskie. — Turcya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

Monarchya Austriacka.

Rzecz urzędowa.

Gminy *Borsowice, Bybło i Pochowice* w obwodzie przemyskim zapewniły dla założenia szkoły trywialnej w Borszowicach po wieczne czasy następujące ofiary:

1) Na utrzymanie nauczyciela przeznaczyły rzeczony gminy procenta swoich własnych na ten cel ofiarowanych obligacyi, jako też roczną kwotę 113 zł. gotówką.

2) Obowiązały się rzeczony gminy w ciągu roku 1861 wystawić spólnym kosztem odpowiedni budynek szkolny, zaopatrzyć w potrzebne porządki szkolne i sprzęty, utrzymać wszystko w dobrym stanie i zapewnić potrzebną posługę szkole.

3) Na opał szkoły ofiarował gr. k. pleban w Borszowicach X. Piotr Kapka na czas swego urzędowania kapłańskiego w tej wsi 3 sagi miękkiego drzewa rocznie, a każda z trzech gmin należących do tej szkoły obowiązała się w razie, jeźliby kiedyś ustało to dostarczanie drzewa, kupować z własnych funduszów po sęgu drzewa i przystawiać do szkoły.

Okazaną temi ofiarami troskliwość o poparcie oświaty między ludem wiejskim podaje c. k. galicyjskie Namiestnictwo z należytem uznaniem do wiadomości powszechnej.

Sprawy krajowe.

Lwów, 24. paźd. Gazeta Lwowska nie twierdziła nigdy „że pieśnią pobożną i modlitwą pod przewodnictwem duchownych odprawioną profanować można przybytki Pańskie.“ Takie twierdzenie jednak podsuwa Gazecie Lwowskiej jeden z dzienników tłumacząc zdanie nasze wyrzeczone w numerze 245 tej gazety.

Powiedzieliśmy tam wyraźnie, że profanowanie przybytków Pańskich *politycznymi demonstracyami* nie może się przyczynić do dobra kraju. Przy tem twierdzeniu obstajemy, i by uniknąć nadal błędnych owego wykładów, będziemy się starali wyjaśnić je sami w taki sposób, ażeby dalsze nieporozumienie miejsca mieć nie mogło.

Ogłoszeniem Prezydym c. k. Namiestnictwa z dnia 20. b. m. zakazane zostało wyraźnie śpiewanie przy nabożeństwach i obchodach uroczystych pewnych pieśni, które dla tego iż treść ich nieprzyjazną jest istniejącemu rządowi, podlegać mają postępowaniu karnemu. Śpiewanie więc takich pieśni przy nabożeństwach i obchodach uroczystych, wbrew zakazowi rządowemu na mocy ustaw istniejących niczem innym nie jest, jak demonstracya karygodna. Wszelka zaś karygodna czynność, jeżeli się ją popełnia świadomie w przybytku Pańskim, profanuje się ten przybytek. Więc demonstracye zakazane, wymierzone przeciw rządowi istniejącemu, jeżeli się odbywają w kościołach, są profanowaniem tych miejsc świętych, przeznaczonych nie na widownię namiętnych ostentacyi politycznych, lecz na ćwiczenia duchowne.

Powtarzamy przeto nasze twierdzenie, że to profanowanie przybytków Pańskich nie zdoła się przyczynić do dobra kraju; wyrazamy przytem szczerze i otwarcie zdanie nasze, że działanie wbrew zakazom rządu i na przekór rządowi niema żadnej styczności z religijnością, ani też jest godnym objawem ducha narodowego, lecz raczej objawem burzliwych namiętności.

Zatem nie na pochwałę lecz na publiczną nagane zasługują podobne wykroczenia. Dla tego mniemamy, iż jest obowiązkiem każdego rozsądnego o dobro ogółu troskliwego obywatela, zarówno jak każdego dobro publiczne na względzie mającego organu, siłą przekonania i moralnej powagi, wszelkie wybuchy namiętności politycznych uśmierzać, według możności wykroczeniom takim zapobiegać i publiczność o zgubnych skutkach, jakie za sobą dla osób pojedynczych i dla ogółu pociągają mogą, najusilniej ostrzegać. O złą wiarę w tym względzie tylko ludzie złej wiary posadzić nas mogą. Pragniemy tylko, ażeby głębokie przekonanie nasze o szkodziwości dążeń agitacyjnych wzięło przewagę nad przeciwnymi usiłowaniami.

Nie podzielamy zaś wcale dziwacznej obawy, ażeby zdrowe i zbawienne rady, dla tego że je dajemy w Gazecie Lwowskiej, właśnie przeciwnego nie odniosły skutku. Mamy owszem nadzieję, że za nimi pójdą ludzie dobrej woli i dobrej wiary.

(Obwieszczenie miasta Pragi. — Okólnik do nadzupanów względem rekrutacyi.)

W Pradze przyklepione było 19. b. m. po wszystkich ulicach następujące obwieszczenie:

„Mieszkańcy Pragi!

Dnia 20. października jestto pamiętna rocznica dnia, w którym Jego c. k. Apost. Mość raczył najwyższym dyplomem położyć kamień węgielny konstytucyjnego rządu ludów Austrii.

Słowo dostojnego Monarchy stało się odtąd czynem.

Podpisana rada miejska uważa tedy za obowiązek wdzięczności, obchodzić dzień ten uroczystie. Zaczem odbędzie o godzinie 10. zrana w Teynerskim głównym kościele parafialnym przy uczestnictwie reprezentacyi gminnej i mieszczau solenne nabożeństwo, a wieczorem od godziny 6. do 9. będą wszystkie zabudowania gminne uroczystie oświetlone.

Rada miejska spodziewa się, że mieszkańcy naszego stołecznego miasta nie tylko będą brać żywy udział w tych uroczystościach, a oraz uświetnią je godnem zachowaniem się.

Z rady miejskiej, Praga, 18. paźd. 1861.

F. Pstross, burmistrz.⁴

Peszt, 22. października. Arcybiskup Karlsburski Alexander Sterko Sulcz podał do kancelaryi nadwornej siedmiogrodzkiej przedstawienie, w którym skreślał żądania narodowości rumuńskiej.

Szymon Popowicz mianowany komisarzem królewskim w komitacie Temeskim.

— Król węgierska kancelarya nadworna wydała względem rekrutacyi następujący okólnik do nadzupanów:

„Wielmożny Mości nadzupanie! Jak panu wiadomo, zaliczył Jego c. k. Apost. Mość podług postanowień wydanych d. 20. paźd. r. z. odnoszące się do spólnych potrzeb całej Monarchyi sprawy wojskowe i podatkowe do rządu takich spraw, względem których aż do dalszego rozporządzenia pozostają prawomocnymi dotychczasowe przepisy.

Gdy więc skutkiem tego otrzymałem od Jego c. k. Apostol. Mości najwyższy rozkaz względem przyszłej zwyczajnej dostawy rekrutów, a do skutecznego i sprawiedliwego przeprowadzenia tej sprawy byłaby nieodzownie potrzebna pomoc komitatów, a osobliwie nadzupanów, a która też podług wspomnianych najwyższych postanowień nie może być odmawiana; tedy wzywam pana, ażebyś odwrotną pocztą raczył oświadczyć wyraźnie, jakie są widoki w poruczoną panu komitacie co do przeprowadzenia tej rekrutacyi za pomocą urzędników komitatów, a w razie, jeźliby komitat odmówił swej pomocy, jak dalece może Jego c. k. Apost. Mość liczyć na to, że będziesz pan czynnie pomagał przy dostawie rekrutów, a mianowicie jakie środki zamysłasz pan zaproponować i przeprowadzić dla osiągnięcia tego zamiaru.

Przy tej sposobności muszę zarazem zwrócić uwagę pana na to, że ściąganie podatków za pomocą siły zbrojnej nie może trwać zawsze, jak to pan sam uznać zechcesz; lecz ustanie tych niemiłych stosunków może być osiągnięte również tylko spóldziałaniem komitatów i nadzupanów.

Upraszam przeto pana, ażebyś rzeczony oświadczenie raczył rozciągnąć także na środki, jakich można się spodziewać dla osiągnięcia owego zamiaru od powierzonego zarządowi pana komitatu.

Wiedeń, 18. paźd. 1861.

Hr. Antoni Forgach.⁶

(Projekt ustawy prasy.) (Ciąg dalszy.)

§. 25. Jeżeli kto uznany zostanie winnym przestępstwa lub zbrodni za osnowę pisma drukowanego, za które podług §. 9 należało złożyć kaucyę, natenczas ma być oprócz orzeczonej odosobnionymi ustawami kary zasądzona także utrata kaucyi na rzecz funduszu ubogich w tem miejscu, gdzie karygodny czyn został popełniony, i zawarte w §§. 28 i 251 kodexu karnego postanowienia w tym względzie zmienia się w następujący sposób:

Utrata kaucyi ma być zasądzona: jeżeli nastąpiło skazanie za zbrodnię, za którą może być nałożona podług ustawy kara wyższa nad 5letnie więzienie, od połowy do całej kwoty; przy takich zbrodniach, na które ustawa naznacza najwięcej pięcioletnią karę więzienia, w kwocie osmset złotych do połowy kaucyi, a przy zbrodniach podpadających jeszcze niższej karze w kwocie od czterysto do osmuset złotych; a nakoniec przy wszystkich przestępstwach

w kwocie od ośmdziesięciu do czterystu złotych, i trybunał sądowy nie może przytem nigdy zejść niżej wymiaru prawnego.

Także w wypadkach, gdy kto z powodu osuwy także pisma drukowanego skazany został za zaniedbanie należytej czujności, musi być zasądzana utrata kaucyi podług wspomnianego właśnie wymiaru stosownie do tego, czy w osnowie tej uznana została istota zbrodni, czy też przestępstwa.

§. 26. Każdym wyrokiem sądowym, który osnowę pisma drukowanego (dziennika, zeszytu lub dzieła) orzeknie zbrodnią, ma być połączony także zakaz dalszego rozszerzania pisma.

Ten zakaz może sąd i wtedy wydać, jeśli w osnowie pisma drukowanego uzna tylko przestępstwo lub przekroczenie.

Jeśli prokurator państwa lub oskarżyciel prywatny żąda ogłoszenia wyroku karnego, ma sąd rozstrzygać także w tym względzie, i oznaczyć dokładnie sposób i termin ogłoszenia. Wyroki sądowe, które orzekają zbrodnię, mają być ogłaszane w dziennikach urzędowych.

§. 27. Co do przedawnienia popełnionego pismem drukowanym karygodnego czynu ważne są wprawdzie w ogóle (§. 20.) zasady kodexu karnego. Jednak i w takim razie nawet, gdzie względem takiego czynu nie nastąpiło jeszcze podług tych zasad przedawnienie, jest wszelkie dalsze ściganie wykluczone, jeśli od wydania pisma drukowanego lub pierwszego rozszerzenia jego w kraju upłynęło sześć miesięcy, a w ciągu nich nie został wytoczony proces kryminalny w kraju żadnemu winowajcy, chociaż to mogło nastąpić, lub jeśli wytoczonego procesu przez czas również taki nie prowadzono dalej.

§. 28. Postanowienia niniejszej ustawy mają być o tyle tylko zastosowane do karygodnych czynów, popełnionych od dnia jej prawomocności, jeśli by winowajca podług dotychczasowych ustaw podlegał surowszemu postępowaniu.

§. 29. Zakazy pewnych zagranicznych pism drukowanych, wydane podług ustawy prasy z 27. maja 1852 N. 122 Dz. u. p. w drodze politycznej, pozostają w prawomocności.

Odjęcie debitu pocztowego dziennikom zagranicznym może nakazywać tylko powołana do tego najwyższa władza administracyjna. (Ciąg dalszy nastąpi.)

Ameryka.

(Wypadki wojenne w Stanach. — Domowa wojna w Meksyku.)

W portach północnej Ameryki czynią obecnie wielkie uzbrojenia. Słychać, że przygotowuje się wielka wyprawa na Nowy Orlean, i że prezydent Lincoln zawiadomił już o tem rządu francuski i angielski.

Donoszą z Vera Cruz pod dniem 10go b. m., że stan rzeczy jest tam bardzo opłakany. Walka pomiędzy Ortegą i Markezem stawała się z każdym dniem sroższą i coraz większe działy się okrucieństwa. Dwa okręta francuskie zawinęły właśnie w porę do portu.

Francya.

(Sprostowanie. — Instytut głuchoniemych. — Układy handlowe z Szwajcaryą.)

Paryż, 20. paźdz. Czytamy w *Monitorze*; Kilka dzienników powtarzały jeden za drugim wiadomość, jakoby na mocy świeżo wydanego rozporządzenia żołnierze drugiego oddziału kontyngensu z klasy wieku na rok 1860, odesłani dla ćwiczeń do garnizonu na czas od dnia 1. października do dnia 1. stycznia 1862, mają tam pozostać do 1. marca 1862.

Wiadomość ta jest całkiem bezzasadna. Rozporządzenie podobne nie istnieje bynajmniej.

Młodzi żołnierze drugiego oddziału kontyngensu z roku 1860 pozostaną również jak i dawniejsi z r. 1859 trzy miesiące w garnizonach instrucyjnych.

Dekret cesarski, ogłoszony w *Monitorze*, nadaje instytutowi głuchoniemych w Chambery tytuł cesarskiego. Instytut ten nosił od roku 1846 nazwę instytutu królewskiego. Będzie obecnie zreorganizowany według postanowień dla innych zakładów dobroczynnych.

— Przerwane układy względem traktatu handlowego pomiędzy Francją a Szwajcaryą wkrótce mają się rozpocząć na nowo. Regulacja wynagrodzeń stanowi główną trudność. Ponieważ podatki w Szwajcaryi są bardzo małe, przeto Szwajcaryja nie może dać Francji odpowiedniego wynagrodzenia za korzyści traktatem handlowym uzyskane. Takie jest przynajmniej zdanie we Francyi, którego jednak trudno uznać za słuszne. Jeżeli Szwajcaryja miała podatki niskie, a Francya wysokie, w tem dowód, że Francya powinna mieć pewne względy dla Szwajcaryi. Francya zarzuciła w zasadzie swój system zakazowy, zatem nie może się wydawać, jakoby Francya znizowaniem cef przywozowych chciała robić Szwajcaryi świeże koncesyje.

Holandya.

(Szczegóły wyjazdu Króla holenderskiego z Lüttich. — Wypadki pobytu Króla za granicą.)

Względem odjazdu Króla holenderskiego z Lüttich *Indépen. belge* donosi:

Dnia 20go b. m. o wpół do ósmej rano Król Wilhelm udał się do dworca kolei w towarzystwie Króla Leopolda i księcia Brabancyi, i na Kolonię puścił się do Holandyi. O świcie tłum ludu zapelniał wszystkie ulice, prowadzące do dworca. Okrzyki na cześć Króla holenderskiego, zdawały się sprawiać na nim miłe wrażenie. W dworcu były obecne władze wojskowe i miejskie, jako też gu-

bernator prowincyi; Król Wilhelm rozmawiał z wielu osobami, które mu przedstawiano, a burmistrzowi zalecił oznajmić miastu Lüttich, że serdeczne przyjęcie, które będzie dla niego miłym wspomnieniem, bardzo go ucieszyło. Przed odjazdem monarchowie wymienili kilka słów serdecznych. „Uważam się za szczęśliwego, rzekł Król Wilhelm, że przybyłem do Twego kraju, i własnymi widziałem oczyma, jak mocno jesteś kochanym. Spodziewam się, że Cię wkrótce znówu zobaczę.“

— *Constitutionnel* zawiera artykuł względem Holandyi, Holendrów i znaczenia, jako też skutków odwiedzin Wilhelma III. w Compiègne zrobionych synowi Króla Ludwika holenderskiego. Może chodzi, pisze dziennik urzędowy, o przymierze francusko-holenderskie, w którym Francya byłaby mocarstwem działającym, a Holandya utrzymującym, konserwatywnem. Oprócz tego Holandya niemniej jak Belgia i związek celny, jest interesowaną w zawarciu traktatu handlowego z Francją. Gdyby przyszedł do skutku traktat niemiecko-francuski, nikt do innego traktatu zmuszonym nie będzie.

Szwajcaryja.

(Pomiar środkowej Europy. — Służba w wojsku amerykańskim. — Uchwały rady konstytucyjnej.)

Berna, 16. paźdz. Rząd pruski zamierza przedsięwziąć sto-pniowe pomiary środkowej Europy, i zaprosił Szwajcaryę do udziału w tem przedsięwzięciu. Rada federacyjna skłania się przyjęciu zaproszenia, ale uznała za rzecz stosowną dla czysto umięjętnego charakteru tego przedsięwzięcia przedłożyć pierwiej tę kwestyę do rozpoznania szwajcarskiemu towarzystwu badaczów natury. Ze strony Prus będzie zarządzać temi pomiarami major Beyer.

— Kilku oficerów kantonalnych upraszało radę federacyjną o pozwolenie, by mogli wstąpić do służby wojennej w północnej Ameryce. Ponieważ służba w armii narodowej nie jest wzbrouiona żadnemu Szwajcarowi, a tem samem, jak powiada *Bund*, nie potrzebne jest wcale takie pozwolenie, więc też nie będzie rada federacyjna udzielać szczególnego pozwolenia.

St. Gallen, 12. paźdz. Wczoraj skończyły się trzytygodniowe rozprawy rady konstytucyjnej. Sprawa wolności nauki znacząca liczne przeszkody, i nawet stronnicy liberalni nie mogli długo się porozumieć. Jedni obawiali się, że przy zupełnej wolności nauki mogłyby obok spólnych szkół kantonalnych powstać jeszcze szkoły konfesyjne; inni nie mogli się pozbyć nieufności ku spólnemu zakładowi. Wreszcie przyjęto na wniosek Dra Webera 129 głosami przeciw 9 odnośny artykuł konstytucyi w następującym składzie: „Wolność nauki jest zabezpieczona pod zastrzeżeniem prawnych postanowień i pod nadzorem państwa“.

Włochy.

(Oplata portowa. — Podróż Króla do Neapolu niepewna. — Zapas na roboty publiczne.)

Sardynia. Gazeta urzędowa turyńska ogłasza prawo, mocą którego wszystkie okręta tak włoskie jak cudzoziemskie niektórych państw mają opłacać należność portową po 50 ct. od beczki. Wszelkie inne dawniejsze daniny od okrętów znoszą się. Okręta państw, którym z mocy układów nie są przyznane prawa porównie z okrętami włoskimi, opłacają daninę powyższą podwójnie.

— *Pungolo* zaprzecza stanowczo doniesieniu dziennika *Italia* o bliskiej podróży Króla Wiktora Emanuela do Neapolu z tą uwagą, że niewiadomo jeszcze, czy Król będzie mógł w styczniu jak zamierzał udać się do Neapolu, de Sanctis i Minghetti a to by stan rzeczy poznać własnymi oczami.

Z Genuy i Livorna 500 karabinierów udaje się do Neapolu, a 200 do Palermo.

Względem odkrycia kontrrewolucyjnych komitetów w Neapolu o czem niedawno donosił telegram turyński, *Gaz. di Torino* pisze, że do wykrycia sprzysiężonych posłużyło rozdawanie broszur podburzających przeciw Piemontanom. Najprzód drukarz wskazał wydawcę, a to naprowadziło na ślad innych członków komitetu.

— Konsulat angielski w Medyolanie zniszony. Herb już zdjęto, archiwa mają być posłane do Turynu.

— Z rozkazu ministeryalnego, odjęto OO. Barnabito w Medyolanie kolegium Longone, jakoteż gimnazjum licealne i szkoły elementarne. — Administratorów kolegium Calchi-Targi oddalono, administracyę zaś powierzono władzy miejskiej.

Neapol. Ze względu na zamilowanie Neapolitanów w wystawności dworskiej wyznaczył rząd dla namiestnika pół miliona takzwanym pieniędzy reprezentacyjnych. Cialdini oszczędził z tych pieniędzy 450.000 dukatów i wyznaczył je teraz na pozytywne dla ogółu roboty, by ludziom nie mającym zatrudnienia w zimie nastrożyć sposobność do zarobku.

Niemce.

(Doniesienia z Królewca. — Powrót Króla pruskiego z Królewca do Berlina.)

Królewiec, 20. października. Wczoraj stosownie do programu była wieka deflada wojskowa przed Najjaśniejszym Państwem. Niezliczone tłumy ludu zapełniały plac przed zamkiem i przyległe ulice. Gazeta Hartunga donosi, że Król raczył przed rozpoczęciem pochodu koronacyjnego udzielić Królowej J. M. order orła czarnego, a równocześnie Królowej J. M. wdowej w Sanssouci; gwiazde wielką komandorską orderu Hohenzollernów otrzymał przed samą koronacyą prezydent ministrów, krzyż komandorski tegoż or-

deru tajny radca Borek, wielki krzyż orderu orła czerwonego z wieńcem dębowym minister hr. Bernstorff, order korony pierwszej klasy minister baron de Schleinitz.

Na obiedzie u hr. Bernstorffa danym dla posłów koronacyjnych i ciała dyplomatycznego wzniosł kr. holenderski poseł toast na cześć Najjaśniejszych Państwa, a hr. Bernstorff na cześć obcych monarchów. U hr. Rederna byli na uczyście księżęta medyatywani i inne wysokie osoby. O godzinie ósmej wieczorem studenci odprawili pochód z pochodniami. O godzinie 9. rozpoczął się koncert dworski w sali moskiewskiej, w którym wzięły udział p. Joanna Wagner, kapela królewska, chór katedry i akademii śpiewu. Wykonywano tylko sztuki ze szkoły niemieckiej. Świąteczność i przepych był do najwyższego stopnia posunięty. Pogoda służy niezmienna.

— *Allg. Pr. Ztg.* z 22. b. m. nadmienią, że w dniu tym stolica państwa pruskiego obchodzi królewską uroczystość na cześć monarchy wracającego z koronacji. Jest to chwila pełna znaczenia, pisze dziennik rzeczony, to przybycie Wilhelma I. do stolicy Prus. Przypomina ona wzniosły historyczny czyn Króla Fryderyka I, który dał początek monarchii brandenbursko-pruskiej, wyniesienie Prus do królestwa, oraz zapowiada nowy żywot i wolność polityczną w konstytucji, pierwszy raz bowiem po jej nadaniu, uroczyste ukoronowanie Króla pruski, wierny stróż wszelkich praw swoich poddanych przybywa do królewskiego grodu Hohenzollernów.

Dania.

(Rada państwa zwołana.)

Hamburger N. podają telegram z Kopenhagi, że duńska rada państwa została zwołana na d. 25. stycznia 1862.

Rosya.

(Obwieszczenie zarządu uniwersyteckiego.)

Petersburg, 18. października. Rosyjska gazeta petersburska zawiera następujące obwieszczenie zarządu uniwersyteckiego: „Studenci i wolni słuchacze, którzy chcą uczęszczać dalej na kurs uniwersytecki, mają przedłożyć prośby swoje panu rektorowi uniwersytetu. Te prośby muszą być napisane podług załączonego wzoru na zwykłym papierze i w niestemplowanych zapieczętowanych kopertach włożone do skrzynki listowej na poczcie miejskiej. Te koperty będzie poczta miejska doręczać panu rektorowi bezpłatnie od dnia obwieszczenia aż do piątku 6. października do godziny 12. w nocy. Studenci, którzy w ciągu tego terminu niepodadzą prośby, będą uważani za usuniętych z uniwersytetu. Wyplacone już uniwersytetowi pieniądze będą zwrócone. Rozumie się samo przez się, że studenci i wolni słuchacze, którzy wstąpili do uniwersytetu na dniu 1. sierpnia r. b., są podług obwieszczenia rady kuratorskiej, ogłoszonego dnia 6. stycznia w gazecie petersburskiej na mocy dawniejszych rozporządzeń uwolnieni od opłaty tax kolegialnych. Po przejrzeniu tych prośb będzie rektor uniwersytetu przysyłał pocztą studentom matrykuły a wolnym słuchaczom karty do ich pomieszkań. Względem otwarcia prelekcji wyjdzie osobne obwieszczenie w gazecie petersburskiej i policyjnej. Na prelekcje przypuszczani będą tylko studenci z matrykułą a wolni słuchacze z kartą.“ (Tu załączony jest wzór podania).

Łane obwieszczenie władzy uniwersyteckiej oznajmia studentom uniwersytetu petersburskiego, że na rozkaz najwyższej władzy uniwersyteckiej i za przyzwoleniem oberpoliemajstra będą wyplacone im wyznaczone na miesiąc październik stypendya urzędu policyjne tych dzielnic, gdzie znajdują się mieszkania studentów.

Księstwa Naddunajskie.

Bukareszt, 15. października. Mołdawskie ministerium podało się do dymisji i książe Kuza mianował tymczasowych dyrektorów ministerjalnych.

Turcja.

(Stan rzeczy w Hercegowinie i Czarnogórze. — Flota francuska. — Wypadki w Syryi. — Wiadomości pobieżne.)

Według doniesień z Hercegowiny wypadki tamtejsze nie mają cechy politycznej, są to więcej napady na cudzą własność; to jest na trzody bogatszych mieszkańców. Turcy trzymali się potąd w biernym oporze. Konsulowie francuski i rosyjski pośredniczą w Raguzie, aby kraj uspokoić, lecz układy nie przyniosły potąd żadnego widocznego skutku. Książe czarnogórski miał ofiarować ponownie swe pośrednictwo w uspokojeniu powstańców, jednak pod warunkiem, że po pierwsze będzie uznana udzielnosc Czarnogóry, powtórze, że będzie nanowo oznaczona linia graniczna, po trzecie, że będzie mu oddany jeden port na morzu adryatyckim. Warunki te mają gwarantować mocarstwa. Są to te same warunki co były postawione w Cetynii przy pierwszym zaraz występie Omera Baszy.

Czarnogóra uzbraja się w nadziei bliskiego powstania w Serbii, Bośni i Hercegowinie, zamyślając z pomocą powstańców zniszczyć całkowicie armię turecką. Wszystkie działa w Cetynie są zdjęte z lawet i przygotowane do przewozu.

Za to w Czarnogórze brak prochu. Ospa mocno się szerzy, skutkiem głodu po tamtorocznej posusze. Spodziewać się zatem można, że w zimie będą Czarnogórcy dopuszczać się wypraw rozbójniczych i rabunków.

Powstańcy w Sutorino usypali dwie baterie pod Lucich i Swinie. Każda z tych baterii ma dwa działa i zatknięty sztandar narodowy. Vukalowicz przybył tam dnia 10. b. m. Obecnie pracują nad usypaniem trzeciej baterii pod Nivira.

— Do *Patrie* nadeszła na Konstantynopol depesza, która zapewnia, że eskadra francuska pod rozkazami wiceadmirała Le Barbier de Tinan opuściła Bejrut d. 16. rano, i udała się do Tulonu. Między Daud Baszą a francuskim agentem konsularnym w Deir el Kamar wszczęło się nieporozumienie. Daud Basza ma pretensje do budynków, które Francya zakupiła na dom przytulku kilku tysięcy sierot maronickich. Konsul francuski zaprotestował i zdjął swoją chorągiew. Zdaje się, że wkrótce zgoda nastąpi. *Patrie* donosi według prywatnej depeszy z Bukaresztu, że ministerium rumuńskie zostało zupełnie zmienione.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Wiedeń, 24. paźdz. Podług wiadomości telegraficznych przejeżdżał Jego c. k. Apostolska Mość dnia 23go o godzinie 5. po południu paroplywem wojennym „Greif“ kolo Poli i zawinął w nocy o godzinie 11. do Miramaru, a dziś zrana o godzinie 6stej wyruszył pospieszonym pociągiem w dalszą podróż. Jej Mość Cesarzowa przybyła dziś zrana o godzinie 9tej c. k. paroplywem wojennym „Elzbieta“ do zatoki Kattaro i bez zatrzymania się ruszyła w dalszą podróż do Wenecyi.

Paryż, 24. października. Dzisiejszy *Monitor* donosi: Procenta bonów skarbowych podwyższone zostały na $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ i 5%.

Marsylia, 21. paźdz. Jenerał Goyou przyjechał tu dziś z Rzymu a w nocy odjedzie do Paryża.

Turyn, 24. października. (Na Paryż.) Bandyci zrabowali konsulát francuski w Cerignoli (w prowincyi neapolitańskiej Capitanata.)

Berlin, 23. paźdz. Hrabia Karolyi urządza na niedzielę wielki bal. Ich Mość Królestwo przyrzekli zaszczyścić go swoją obecnością. Dzisiejszy *Staatsanzeiger* donosi nadanie orderu Orła czarnego nadzwyczajnym postom koronacyjnym: Księciu Ossuna, hrabiemu Della Rocca i księciu Magenty.

Nowy Jork, 12. paźdz. Ekspedycya złożona z 12 okrętów odeszła na południe, ale nie wiadomo gdzie. Sześć okrętów separatystów z załogą 4000 ludzi usiłowały napróżno zająć napowrót warownię Hatteras; trzy z tych okrętów zostały zatopione strzałami działowemi; na ich pokładzie było 700 ludzi.

Nowy Jork, 15. października. Słychać, że flota separatystów uderzyła na blokującą flotę unii pod Nowym Orleanem, i po zaciętej walce jeden okręt zatopiła a resztę zmusiła do odwrotu. Okręt, którym płyną komisarze Francyi i Anglii wymiął 12go blokadę Charlestonu.

Wiadomości handlowe.

Lwów, 25. paźdz. Na naszym targu dzisiejszym były następujące przeciętne ceny: męc pszenicy (82 \mathcal{E}) 4zł. 45c.; żyta (76 \mathcal{E}) 2zł. 95c.; jęczmienia (66 \mathcal{E}) 2zł. 50c.; owsa (45 \mathcal{E}) 1zł. 46c.; hreczki 2zł. 86c.; kartofli 1zł. 24c.; — cetrar siana 98c., okłotów 74c.; — sag drzewa twardego 14zł. 60c., miękkiego 10zł. 70c. — Ceny drobiazgowej sprzedaży bez odmiany.

Gorlice, 16. października. Od 1. do 15. b. m. sprzedawano na tutejszych targach w przecięciu męc pszenicy po 5zł.; żyta 3zł. 41c.; jęczmienia 2zł. 50c.; owsa 1zł. 40c. Za sag drzewa twardego płacono 4zł. 80c., miękkiego 3zł. 50c. Fuot mięsa wotowego kosztował 11c. i mas okowity 96c. wal. austr.

Spoznaczenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 24. października 1861.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 5° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza według wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7 god zrana	331 81	+ 1.5	84 2	południowy	sl. pogoda
2 god. po poł.	331 47	+ 3.6	45 4	wschodni	" "
1 1/2 g. d. wiecz.	331 66	+ 1.6	62 7	"	" "

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 25. października.

Hotel rosyjski: PP. Hr. Komorowski Wład, z Bilinki. — Augustynowicz Sew., z Kniagego. — Sokulski Piotr, z Podola. — Pietruski Teofil, z Bionia. — Dworaczek Jan, adw. kraj., z Wiednia.

Zajazd Leszczyński: Biesiadecki Michał, z Gnily. — Bem Józ., z Manajowa.

Do domu nr. 348 $\frac{3}{4}$: Masłowski Izidor, do Zydaczowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 25. października.

PP.: Ks. Lichtenstein Edw., fml., do Łańcuta. — Hr. Dubski Adolf, c. k. rotmistrz, do Łańcuta. — Zagórski Alexander, do Krakowa. — Turkul Felix, do Sereca. — Stojanowski Luc., do Kijowa. — Gołaczewski Leon, do Targowisk. — Jakobenz Maur., do Kopaczyniec. — Hr. Dzieduszycki Alexander, do Izidorówki. — Kapiszewski Felix, do Kobelnicy. — Rozwadowski Erazm, do

Hladek. — Dzierzkowski Adam, do Chliczyc. — Dworaczek Jan, adw. kraj. do Wiednia. — Czarnecki Jan, c. k. podporucznik, do Stanislawowa. — Jablonowski Antoni, do Rawy. — Hr. Jablonowski Józef, do Dolhego.

Kurs lwowski.

Dnia 25. października.

Table with columns: gatowka (gotówka), towaram (towaram), zł., c., zł., c. and various financial entries like Dukaty holenderski, Dukaty cesarski, etc.

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 25. października.

Z pożyczki narod. po 5% za 100 zlr. 79.50. Metaliki po 5% za 100 zł. 65 80; po 4 1/2% za 100 zł. —; po 4% za 100 zł. —. Obligacje in demnizacyjne: Niższej Austrii po 5% za 100 zł. —; Węgier — Galicji —; Bukowiny —; Akcje Banku narodowego sztuka 741 — instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 177.70; niższo-aust. towarzy stwa eskontowego —.

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.

Wexlowy. Za 100 zł. południowo-niemieckiego waluty —. —; Lipsk za 100 talarów —. Londyn za 10 funtów szterl. 137.50. Medyolan za 100 zł. waluty austriack. —. Paryż za 100 fr. —.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6.54. dukaty ces. pełnej wagi —. kerony —. półkerony —. Srebro 137 25

Kurs giełdy wiedeńskiej. Dnia 22 października.

Table with columns: 1. Bilug publiczny, A. Państwa, W austr. wal. po 5%, Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%, Z pożyczki narod. z proc. od kwiet. do paźd. po 5%, Z r. 1851, ser. B. po 5%, Metaliki po 5%, Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%, dtto. 4 1/2%, dtto. 4%, dtto. 3%, dtto. 2 1/2%, dtto. 1%, Przech. do wylos. z r. 1839, 1854, 1860, Przeznaczone do losowan. z r. 1860 po 100 zł., Renty Como po 42 lir. ans., Wylos. obl. dawn. dlugu państ., Przech. do los. obl. daw. dlugu państ. z proc. w kraju, dtto. z procent za granicą, B. Krajów koronnych, Obligacje indem. po 5% za 100 zł., Niższej Austrii, Wyż. Aust. i Salb., Czech, Morawii, Szląska, Styryji, Tyrolu, Kar., Krainy, i Wyb., Węgier.

Table with columns: Obl. ind. po 5% pro. za 100 zł., 2. Stan oblig. domestykaln., 3. Akcje, Banku nar., Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a., Niż.-aust. tow. eskont. po 500 zł., Półn. kolei po 1000zł. m. k., Kol. Ces. Elzbiety po 200 zł., Połud.-półn.-niem. kolei km. po 200 zł. m. k., Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty 147, Połud. kolei państw. lomb.-wen. i central. - włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 160 zł. (80%), Kol. Kar. Lud. po 200zł. m. k. z wpł. po 166zł. (80%), Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k., dtto. II. emis. po 200zł. m. k., Kolej Bustelradzka po 200 zł. m. k., Banku Tem., Kracaji i Sławonii, Galicji, Siedmiogr. i Bukow., Lun. wen. poz. z r. 1850, Wen. pożyczka z r. 1859, Dług Tyrolu, Dług Salzburga, Dług Krainy.

Table with columns: Kolej Aussig.-Ciapl. po 200 zł. m. k., Kol. Bern. Ross. po 200 zł. dtto. z pierwszeństwem po 200 zł. m. k., Kol. Grac.-Köfl. i Tow. gór. po 200 zł. w. a., Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k., Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k., Mostu lańc. w Peszcie po 500 zł. m. k., Tow. młyn. par. w Wied. po 500 zł. m. k., Powsz. austr. Tow. gaz. po 250 zł. m. k., 4. Listy zastawne, Banku nardo dowego w mon. kon. przeznacz. do los. po 5%, Banku nardo dowego w wal. austr. przez. do los. po 5%, Gal. Tow kred. po 4%, 5. Obligacje z prawem pierwszeństwa, Kolej Elzbiety po 5% za 100 zł. m. k., detto detto w srebrze uproc za 100 zł. w. a., Tow. austr. kol. państwa po 500 fr., Kol. półn. po 100 zł. m. k., Kol. Lomb. wen. po 500 fr., Kol. Gloggn. za 100 zł., Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k., Lloyda za 100 zł., 6. Losy, Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.

Table with columns: Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k., Pożycz. Trye. po 100zł. w. a., Pożycz. miasta Buły po 40 zł. w. a., Esterhazego po 40 zł. m. k., Salma, Palliego, Clarego, St. Genois, Windischgrätza 20zł., Waldsteina, Keglevicha, Weksle. (Na 3 miesi.) Amsterdam za 100 zł. hol., Augsburga za 100zł. w. p. n., Berlin za 100 tal., Wrocław za 100 tal., Frankfurt za 100zł. w. p. n., Genua za 100 lir. piem., Hamburg za 100 M. B., Lipsk za 100 tal., Liwarna za 100 lir. tos., Londyn za 10 ft. szt., Lugdun za 100 fr., Medyolan za 100 zł. w. a., Marsylia za 100 fr., Paryż za 100 fr., Praga za 100 zł. w. a., Tryest za 100 zł. w. a., Wenecya za 100zł. w. a., (31 dni po ukazaniu) Bukareszt za 100 piast. wol., Konstantynopol za 100 piast. tur., Kurs złota, Dukaty ces. men., dtto. pełnej wagi, Korona, 20frankówka, Rojski impery., Talar związkowy, Srebro, Kurs korony w k. kasa. h.

RONIKA.

(Zmarły Cesarz chiński Hienfoung) był siódmy z dynastji Tai tsingów, żył zaledwie 31 lat i miał to być zniewieściaty roszkosznik a przytem wiele nieprzyjazny cywilizacji europejskiej. Umarł w pałacu Jesol w południowej Mandzuryi, zatem zdala od stolicy, gdzie lękał się wszelkiej styczności z Europejczykami. Mówią, że śmierć jego może posłużyć powstańcom, których liczą na 100.000 ludzi. (Chinowie w Australii.) Chinocy kopacze złota w Wiktoryi — pisze „Australia and New-Zealand Gazette“ — nie byli w tym roku tak szczęśliwi jak w przeszłym. Ich wywóz złota wynosi dotąd tylko 15 011 uncyi, kiedy w tym samym czasie roku zeszłego wywieźli 37 600 uncyi. „Niebiescy“ niezastługują bynajmniej na takie postępowanie, jakiego doznali w Nowej Walii południowej; gdyby to było spotkanie Anglików w Kantonie, byłoby niezawodnie przyszło do wojny. Bez wątpienia spoglądają na nich z zawiścią; ale tego samego losu — dzięki despotyzmowi stowarzyszeń kopalnych — doznają także przybysze z Anglii. Pomimo niezbyt wielkiego oschdówstwa swego mają być Chinowie w ogóle pracowici i wytrwali, i dlatego wiedzie im się nieźle tam, gdzie napuszczą i rozrzućny Anglik zginąłby z nędzy. Miasto Melbourne wzbogacili oni bardzo pięknym gmachem publicznym. W Little Bourhe Street i wybiegających ztamąd uliczkach urządził ten szczególny lud sobie i swoim

małżonkom angielskim, których liczba wzmaga się stopniowo, osobną dzielnicę mało znaną tam kramarzy, których domy nie mają tajemniczych napisów chińskich. W pośrodku tej ulicy zbudowali Kong Meng i Spółka guach dowy do rozstrzygnięcia sporów zdarzających się między Chinami, a to podług ustaw i zwyczajów państwa niebieskiego. Gmach ten zbudowany jest z cegły a prz dnia ściana z białego kamienia. Kolonny pierwszego piątra są w stylu jońskiego, a na innych mieszanego stylu. Posadzka jest z czarnego i białego marmuru. W całym domu nie ma żadnego ogniska dla przesądu chińskiego. Dla miłości innego przesądu nie są okna urzązione w prostej linii nad sobą. (Okreśła wydobyte w Sebastopolu.) Pułkownikowi Gowen powiodło się jak donosza z Sebastopola, wydobyć ośm wielkich paroplywów wojennych, jedną fregatę o 50 działach; trzy korwety, dwanaście hrygów kanonicznych okrętów transportowych i kilka pomniejszych stateków z głębi morza. (Teatr w Smyrnie.) Temi czasy zbudowano w Smyrnie wielki teatr. Dla uzyskania potrzebnych pieniędzy na wewnętrzne przyczodnienie urządził przedsiębiorca loteryę, na której mogą być wygrane karty abonamentowe na lotóż pierwszego i drugiego piątra i t. d. Ciągnięcie odbędzie się na początku miesiąca w wspaniale oświetlonym teatrze, gdzie będą mieć wstęp ci tylko, którzy przynajmniej trzy losy kupią.